

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ โดยผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ โดยจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียน ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการ โรงเรียน และรองผู้อำนวยการ โรงเรียน จำนวน 85 คน และครูจำนวน 880 คน จากโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ศรีสะเกษ จำนวน 35 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 965 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 278 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 25 คน และครู จำนวน 253 คน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมา แบ่ง ออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะเป็น แบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ โรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งข้อคำถามครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการ และ ด้านการรายงานผล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้บริหารและครูได้แสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ โรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ โดยมีที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ช่วยตรวจสอบความถูกต้องในด้าน เนื้อหา โครงสร้างและภาษา และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุม เหมาะสม และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีคุณภาพ เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ จากนั้นนำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้กับผู้บริหาร โรงเรียนและครู โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม และนำ แบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9823

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารและกลุ่มตัวอย่าง และนัดหมายในการส่งแบบสอบถามคืนกลับมาทางไปรษณีย์ ผลปรากฏว่าแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวนทั้งสิ้น 278 ฉบับ เก็บรวบรวมกลับคืนมาได้ จำนวน 278 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าที่ต้องการ ดังนี้

4.1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ

4.2 การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ โรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย และการจัดอันดับ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบ ความเรียง

4.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ โรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน กำหนดค่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

4.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ โรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะใช้วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ่

4.5 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามแบบปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้ว แจกแจงความถี่ หาร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่า ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คู่ที่แตกต่างกัน คือ โรงเรียนมัธยมขนาดเล็กกับโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านการเตรียมการไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการดำเนินการ และด้านการรายงานผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการดำเนินการ คู่ที่แตกต่างกัน คือ โรงเรียนมัธยมขนาดเล็กกับโรงเรียนมัธยมขนาดกลาง และโรงเรียนมัธยมขนาดเล็กกับโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ ส่วนคู่อื่น ไม่แตกต่างกัน และด้านการรายงานผล คู่ที่แตกต่างกัน คือ โรงเรียนมัธยมขนาดเล็กกับโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

4. ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ที่เป็นข้อคำถามปลายเปิด ที่มีผู้ให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะมากที่สุด 3 อันดับแรกของแต่ละด้าน คือ ด้านการเตรียมการ ได้แก่ 1) ควรสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ มีทักษะ และประสบการณ์มาเป็นแกนนำในการเตรียมการ 2) ควรจัดหาเอกสารหรือคู่มือเผยแพร่ให้บุคลากรใช้เป็นแนวทางในการเตรียมการ และ 3) ควรทำความเข้าใจกับทุกฝ่าย เน้นการมีส่วนร่วมในการเตรียมการตามลำดับ ด้านการดำเนินการ ได้แก่ 1) ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้บุคลากรมีความรู้เกิดทักษะในการปฏิบัติงาน 2) ควรสร้างความตระหนักในการทำงานเป็นทีมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน และ 3) ควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีขวัญกำลังใจในปฏิบัติงานตามลำดับ

ด้านการรายงานผล ได้แก่ 1) ควรนำข้อเสนอแนะผู้ตรวจประเมินมาใช้ปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างจริงจัง 2) ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้มีทักษะในการเขียนรายงาน และ 3) ควรเขียนรายงานประเมินตนเองตามสภาพจริงเพื่อสะท้อนปัญหาตามลำดับ

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัย ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่าโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ได้อาศัยหลักแนวคิดการประเมินเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจากมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มาตรฐานการศึกษาท้องถิ่น (มถ.) และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งได้มีการดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่แล้ว โดยทางโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัดได้มีการเตรียมการด้วยการเตรียมความพร้อมของบุคลากร สร้างความตระหนักถึงคุณค่า และความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน เน้นการทำงานเป็นทีมและการแต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ ในส่วนการดำเนินการโรงเรียนได้มีการวางแผนการปฏิบัติงาน (P) การดำเนินการตามแผน (D) การตรวจสอบประเมินผล (C) และการนำผลการประเมินมาปรับปรุง (A) ในด้านการรายงานผลทางโรงเรียนได้มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) การจัดทำรายงานประจำปี และการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (IP) ซึ่งเป็นการทำงานที่ผสมผสานอยู่ในระบบการบริหารงาน และการจัดการเรียนการสอนตามปกติของโรงเรียนอยู่แล้วแต่อาจยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ จึงทำให้ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สาทิต อุสาห์ดี (2549 : 88) ที่ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการ และด้านการรายงานผล อยู่ในระดับปานกลาง

และงานวิจัยของ ประทีป แถมกลาง (2550 : 114-115) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7 ผลการศึกษาพบว่า ระดับปัญหาการดำเนินงาน โดยภาพรวมมี ปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาในระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับปัญหาจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเตรียมการ ด้านการรายงาน และด้านการดำเนินงาน ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภกานต์ เจริญรัตน์ (2554 : 74) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 พบว่า ระดับปัญหาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการเตรียมการ รองลงมา ได้แก่ ด้านการดำเนินการ และด้านการรายงานตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการ และด้านการรายงานผล ไม่แตกต่างกัน ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เพราะว่ ต้นสังกัด คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ โดยกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้มีการจัดประชุม อบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนและครู ได้มีความรู้ ความเข้าใจ มีประสบการณ์และมีทักษะในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่แล้ว จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สาริต อู่อำหัดดี (2549 : 95) ที่ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 3 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินงาน และด้านการรายงานผล จำแนกตามตำแหน่ง ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวม และรายด้านทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่าง

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ที่ผลการศึกษาวิจัยเป็นเช่นนี้ เพราะว่

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ เป็นงานที่มีรายละเอียดขั้นตอนและวิธีการดำเนินการต่าง ๆ มากมาย ซึ่งไม่ว่าโรงเรียนจะมีขนาดใดก็ตาม ต่างก็ต้องทำงานที่เหมือนกันทุกอย่าง แต่โรงเรียนขนาดเล็กมีข้อจำกัดในด้านของจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานน้อยกว่า แต่ภาระงานประกันคุณภาพการศึกษาเท่ากันกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ จึงทำให้โรงเรียนขนาดเล็กประสบปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากกว่าโรงเรียนขนาดอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ถวิล เต็มรัมย์ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาระดับการปฏิบัติและอุปสรรคในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีระดับปฏิบัติมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ และยังสอดคล้องกับงานการศึกษาวิจัยของ วิฑูรย์ หนูขาว (2552 : 92) ที่ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ คงเดช สมดี (2548 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยภาพรวมมีปัญหาดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการสรุปความคิดเห็นหรือเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ที่กลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถาม พบความคิดเห็นที่มีการเสนอแนะมากที่สุด คือ ควรสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ มีทักษะ และประสบการณ์มาเป็นแกนนำในการดำเนินงานที่ผลสรุปเป็นเช่นนี้เพราะว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้ตรงตามมาตรฐาน และถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอน มีการเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่ถือว่ามีความสำคัญอย่างมาก เป็นตัวชี้วัดว่า ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์หรือไม่ สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องสร้างความตระหนักและพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรเป็นอันดับแรก เพื่อสร้างให้เป็นบุคลากรแกนนำ ที่มีความรู้ มีทักษะ และมีประสบการณ์ในการดำเนินงาน พร้อมทั้งจะถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้กับเพื่อนร่วมงานและคนอื่น ๆ ได้มีความรู้ความเข้าใจที่ตรงกันในการเริ่มต้นการปฏิบัติงาน ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 14-15) ได้กล่าวไว้ว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องที่บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนต้องร่วมมือร่วมใจกันทำงานเป็นทีม จำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษา

จะต้องปลูกจิตสำนึกและสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกฝ่ายได้มองเห็นคุณค่าและมีความเข้าใจ ที่ถูกต้องตรงกัน ถ้าบุคลากรยังมีความเข้าใจแตกต่างกันออกไปและไม่มีทัศนคติที่ดี การประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาก็จะสำเร็จได้ยาก ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นที่จะต้องปรับความคิดของ บุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับเดียวกันก่อน โดยรูปแบบที่ควรใช้ ได้แก่ 1) สถานศึกษาที่มี บุคลากรแกนนำ ซึ่งมีความพร้อมในด้านความรู้และความสนใจในการถ่ายทอดความรู้ ควรจัด ประชุมเพื่อสร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็นค่าของการประกันคุณภาพภายในโดยใช้วิทยาการ ของสถานศึกษาเอง เพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของครูที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และศักยภาพ ของสถานศึกษาที่สามารถพึ่งตนเองได้ 2) ในกรณีที่มีอบหมายให้บุคลากรที่เป็นแกนนำ มีบทบาท ในการชี้แจงทำความเข้าใจกับเพื่อนร่วมงานด้วยตนเอง ไม่ประสบความสำเร็จ ก็จำเป็นต้องจัดหา วิทยากรมืออาชีพ ที่มีคุณภาพมาช่วยโน้มน้าวความคิดของผู้เกี่ยวข้องให้พร้อมจะดำเนินการประกัน คุณภาพด้วยใจ 3) การชี้แจงทำความเข้าใจ ไม่ว่าจะดำเนินการโดยบุคลากรภายในหรือวิทยากรมือ อาชีพจากภายนอก ควรให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมรับทราบพร้อม กัน ไม่ควรชี้แจงเฉพาะแกนนำหรือคณะทำงานเฉพาะกลุ่ม เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสได้ทราบความ จำเป็นของการประกันคุณภาพภายในทั่วถึงกัน และร่วมมือร่วมใจในการดำเนินการต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน มัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานดังกล่าว จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็น แนวทางในการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ โรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ในด้านการเตรียมการมีปัญหามาก ที่สุด โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา หรือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรจัดหาเอกสาร คู่มือ เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการ เตรียมการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยให้ผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ ได้อธิบายแนวคิดทฤษฎีและหลักการปฏิบัติต่าง ๆ ให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจที่จะสามารถนำไป ปฏิบัติให้เกิดผลได้จริง รวมทั้งให้มีจำนวนที่เพียงพอกับความต้องการ หรือหน่วยงานต้นสังกัด

ควรจัดประชุมสัมมนาเน้นเชิงปฏิบัติการในการเตรียมความพร้อม โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมรับทราบพร้อมกัน เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาความรู้ มีทักษะและความมั่นใจในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ครูมีปัญหาคำเนิงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากกว่าผู้บริหารโรงเรียน ดังนั้น ผู้บริหารการศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด ควรจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้กับครู เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ สร้างความตระหนักในการทำงานเป็นทีมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน รวมทั้งหน่วยงานต้นสังกัด ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมีขวัญกำลังใจในปฏิบัติงาน อาจจะกำหนดเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบ โบนัส หรือรางวัลอื่น ๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น รวมทั้งควรแต่งตั้งคณะกรรมการออกให้การนิเทศ กำกับ ติดตาม และตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เพื่อเป็นการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานที่สูงขึ้น และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.) ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

1.3 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กประสบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากกว่าโรงเรียนขนาดอื่น ๆ ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัด หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ ควรให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องไปศึกษาดูงานจากโรงเรียนต้นแบบที่ประสบผลสำเร็จ หรือผ่านการประเมินคุณภาพครบทุกมาตรฐาน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. เพื่อเป็นตัวอย่างหรือแนวทางในการดำเนินงาน หรือเปิดโอกาสให้ผู้บริหารและครูผู้เป็นหัวหน้ารับผิดชอบงานประกันคุณภาพมาเป็นวิทยากรต้นแบบถ่ายทอดความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการดำเนินงานให้กับโรงเรียนขนาดเล็กที่ยังไม่มีความพร้อม หรือมีปัญหาในการดำเนินงาน เพื่อให้มีความพร้อมเช่นเดียวกันกับโรงเรียนขนาดอื่นๆ หรืออาจหาวิธีการลดภาระงานพิเศษอื่น ๆ ของบุคลากร อีกทั้งควรดำเนินการตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเพื่อให้โรงเรียนทุกขนาดสามารถจัดการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของสังคม โดยเฉพาะผู้รับบริการ ได้แก่ ผู้ปกครองและชุมชนจะได้มีความเชื่อมั่นว่าสถานศึกษาจะสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตรและตรงกับความมุ่งหวังของสังคม เพื่อสร้างเด็กให้เป็นคนดีคนเก่งและมีความสุขเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

1.4 ผลการสรุปความคิดเห็นหรือเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ศรีสะเกษ พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีการเสนอแนะมากที่สุด คือ ควรสรรหาบุคลากร ที่มีความรู้ มีทักษะและประสบการณ์มาเป็นแกนนำในการดำเนินงาน ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาานิเทศก์ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกฝ่าย ควรจัดเวทีสำหรับแลกเปลี่ยน แนวความคิดและประสบการณ์ ให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ที่เป็นหัวหน้ารับผิดชอบงาน ประกันคุณภาพของแต่ละโรงเรียน เพื่อให้เป็นบุคลากรแกนนำในการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา รวมทั้งการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ และคอยให้ความช่วยเหลือ แก้ปัญหา ช่วยสนับสนุนเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ช่วยสร้างการทำงานเป็นทีม ทำให้การบริหารจัดการ ทรัพยากรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อประสิทธิผลของการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษายิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการเตรียมความพร้อมการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการนำผลการประเมินการประกันคุณภาพ ภายในไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาของ โรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดศรีสะเกษ